

Формування особистості школяра у сучасних умовах навчання

**Старший викладач Харківської гуманітарно-педагогічної академії
Зворська Н. А.**

**Старший викладач Харківської гуманітарно-педагогічної академії
Гур'янова Н.М.**

Під впливом інформаційних технологій відкриваються нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу, що зумовлює зміни змісту освіти. Змістом базової освіти стає фундаментальна технологічна грамотність, яка має доповнити функціональну грамотність індустріального суспільства. Це означає, що функціонально грамотним є той, хто вміє виконувати роботи в рамках технологій, бути користувачем технологічних приладів.

Сьогодні в Україні гостро постало питання медіаосвіти, оскільки бурхливий розвиток системи засобів масової інформації та інформаційно-комунікаційних технологій потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого й безпечного користування ними, до критичного сприйняття їхнього контенту, ураховуючи те, що саме медіа здійснюють потужний вплив на дітей і молодь.

Мета нашої роботи – довести потребу розвитку медіаосвіти в українських загальноосвітніх навчальних закладах для формування особистості у сучасних напрямках навчання і виховання молодого покоління.

Аспекти впровадження медіаосвіти у навчально-виховний процес ґрунтовно досліджуються у роботах наступних дослідників: Potter W. J., Робака В. Є, Федорова А.В. та інших.

Медіаосвіта ставить за мету якнайповніше скористатися освітнім та технічно-комунікаційним потенціалом сучасних засобів масової

комунікації і є, за визначенням ЮНЕСКО, окремим напрямом освіти, оскільки допомагає людині усвідомити способи використання масової комунікації в суспільстві; аналізувати медіатексти та критично оцінювати запропоновані в них цінності, політичні, соціальні, комерційні та культурні інтереси, а також створювати і ширити через мас-медіа власні медіатексти [1].

В «Українському педагогічному словнику» дається наступне тлумачення: «Медіаосвіта – напрям у педагогіці, представники якого виступають за вивчення школярами закономірностей масової комунікації (преси, телебачення, радіо, кіно тощо)». Медіаосвіта розглядається також як навчання, спрямоване на розвиток медіа компетентності, критичного та вдумливого ставлення до медіа з метою виховання гармонійно розвинених громадян, здатних формувати власну думку на основі доступної їм інформації.

За судженнями В. Є. Робака є три основні рівні взаємодії мультимедіа та педагогіки:

1. Медіа як засіб набуття знань, умінь і навичок в освітньому процесі.
2. Медіа як предмет у виховному процесі.
3. Вплив мультимедіа на учнів у позаурочний час із метою організації змістовного дозвілля [2].

Лабораторія масової комунікації та медіаосвіти розвиває ідею саме шкільної медіаосвіти, яка, на думку дослідників, має впроваджуватися у форматі системного навчання. Шкільна медіаосвіта спрямована на виховання свідомого, компетентного споживача медіа та має стимулювати розвиток спеціальних знань, умінь, навичок у сфері медіа, розвивати ресурсні можливості особистості. На думку науковців, реалізація медіаосвітнього навчання учнів, спрямованого на виховання їх особистісної медіа культури, орієнтовно може здійснюватися в різних формах: як системний шкільний спецкурс, як факультативні заняття, як інтеграція медіа освітнього курсу з деякими наявними шкільними предметами.

На думку О. В. Федорова, модель медіаосвіти може включати такі основні етапи:

- констатація рівнів розвитку і сприйняття творів медіа культури в даній аудиторії;
- оволодіння школярами креативними вміннями на матеріалі медіа і формування повноцінного сприйняття медіа текстів (з урахуванням їх видів і жанрів, зв'язків із різними мистецтвами і т. ін.);
- розвиток умінь аналізу медіа текстів;
- знайомство з основними віхами історії медіа культури, із сучасною соціокультурною ситуацією [3].

Отже, проаналізувавши та розкривши роль медіаосвіти в освітньому просторі можна зробити висновок, що, ставши на інноваційний шлях розвитку та опанувавши високі технології, як змісту суспільної трансформації, медіа засоби стали невід'ємною частиною життя і у нашій державі, її культурі. Тому це потребує подальшого розвитку та змін в умовах навчально-виховного процесу.

Література

1. Potter. W. J. Media Literacy. Thousand Oaks. – London : Sage Publication, 2001. – 423 с.
2. Робак В. Є. До питання про розвиток медіа педагогіки у Німеччині // В. Є. Робак // Другий український педагогічний конгрес: збірник матеріалів конгресу. – Львів: ТОВ Камула, 2006. – С. 275-286.
3. Федоров А. В. Медиаобразование: вчера и сегодня. / А. В. Федоров. –